

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כבוד השופט רם וינוגרד

10 יולי 2022

עת"מ 20-04-26946 התנועה לחופש המידע (ע"ר) ואח' נ' משרד המשפטים

העותרים

1. התנועה לחופש המידע (ע"ר)

2. גיא זומר

ע"י ב"כ עו"ד רענן גלעדי ועו"ד רחלי אדרי-חולתא

נגד

המשיב

משרד המשפטים

ע"י ב"כ עו"ד אחוה ברמן

מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

פסק דין

1. עניינה של העתירה בדרישות העותרים כי פרקליטות המדינה תעביר לידם רשימה של כל ההנחיות המינהליות המשמשות את הפרקליטות, לרבות אלה המשמשות את המשנה לפרקליט המדינה, פרקליטי המחוזות ומנהלי המחלקות הארציות, ותעביר לידם העתק מההנחיות עצמן. עוד עתרו למתן סעד לפיו מכאן ואילך יעמיד המשיב לעיון הציבור את כל ההנחיות המינהליות החדשות של הפרקליטות, באמצעות אתר משרד המשפטים וללא עיכובים.

להגשת העתירה קדמו פניות של העותרים למשיב. בתגובתו לפניית העותרת התייחס המשיב אך להחלטות פרקליט המדינה. הוא לא הגיב כלל לפניית מאוחרות שלה בהן הבהירה כי כוונתה היתה למכלול ההנחיות המינהליות המנחות את הפרקליטות בעבודתה. המשיב לא השיב כלל לפניית העותר, שכללה דרישה מפורשת לקבלת כלל ההנחיות המנחות את פרקליטות המדינה (לרבות מח"ש), תוך עמידה על החשיבות הרבה במסירת הנחיות מעין אלה ובפרט בהקשר לניהול הליכים פליליים.

2. בעתירה נכללה גם בקשה למתן סעד כללי שעניינו במתן הוראה לכלל משרדי הממשלה לפעול על פי לוחות הזמנים הקבועים בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: חוק חופש המידע). הם פירטו בעתירה ובנספחיה את הסטטיסטיקה הנמצאת בידם בנוגע לדרך הפעולה של משרדי הממשלה השונים, שעל פי הנטען נמנעים בעקביות מלפעול במסגרת המועדים הקבועים בחוק. בהמלצת בית המשפט שבו העותרים מהדרישה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כבוד השופט רם וינוגרד

10 יולי 2022

עת"מ 20-04-26946 התנועה לחופש המידע (ע"ר) ואח' נ' משרד המשפטים

למתן סעד זה. אומנם, נראה לכאורה שמדובר בתופעה רוחבית מצערת ומדאיגה ומעתירות שונות המובאות לפני בית המשפט ניתן להתרשם כי אכן קיימת בעיה רוחבית במתן מענה במועד לבקשות המושתתות על חוק חופש המידע. אלא שהמשמעות של מתן סעד כוללני מעין זה אינה אלא מתן הוראה לרשויות המדינה לפעול בהתאם להוראות החוק ו"הצהרה כזאת, האומרת את המובן מאליו, מיותרת לחלוטין" (בג"צ 1901/94 לנדאו נ' עיריית ירושלים, פ"ד נח(4) 403, 412 (1994)); וראו, בין היתר, בג"ץ 9022/20 *Taub Center for Israel Studies at New York University* נ' משרד המשפטים, מיום 29.05.22, בפסקה 14 לפסק-הדין ובאסמכתאות הנזכרות שם).

3. בתגובה המקדמית טען המשיב כי כל היעדרות למבוקש בעתירה או לחלק ממנו ידרוש הקצאת משאבים עצומה ובלתי סבירה. עמדה ראשונית זו שונה עברה שינוי ממשי במהלך ההתדיינות. תחילתו של תהליך זה בהתרחשות שאירעה בעקבות הדיון המוקדם שהתקיים בעתירה. כתוצאה מהדברים שנאמרו באותו דיון נערך דיון בראשות היועץ המשפטי לממשלה, שבסופו גובשו אמות מידה להגדרת מאפייני "הנחיה מינהלית", שככלל יש לפרסמה לציבור (סיכום דיון מיום 26.1.2021, שצורף כנספח 1 לכתב התשובה). בסיכום הדיון נקבע כי הנחיה מינהלית מאופיינת, בדרך כלל, בחמש תכונות מרכזיות:

האחת, אופרטיביות ההנחיה, דהיינו: הרשות קבעה את ההנחיה על מנת שתדריך אותה במסגרת פעולותיה. השנייה, ההנחיה הוצעה על ידי גורם בעל סמכות, כך שנמעניה כפופים למוציא ההנחיה באופן מקצועי או ניהולי. השלישית, רוחביות תחולת ההנחיה. עליה לבטא הכללה נורמטיבית ולפיכך היא אמורה להתייחס לטווח של פעולות או למקרים חוזרים, להבדיל מהוראה הניתנת למקרה ספציפי בלבד. הרביעית, היא תכונת הגמישות, המאפשרת לרשות לסטות מהנחיה במקרים המתאימים לפי שיקול דעתה. החמישית, עניינה בתכלית ההנחיה, כאשר לעניין זה הובהר כי תכליתה של הנחיה מינהלית היא למנוע שרירותיות ולסייע בשיקול הדעת באופן שוויוני ואחיד.

העותרים הסכימו, לצורך הדיון בעתירה, לאמץ הגדרות אלה כמאפייני הנחיה מינהלית.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כבוד השופט רם וינוגרד

10 יולי 2022

עת"מ 20-04-26946 התנועה לחופש המידע (ע"ר) ואח' נ' משרד המשפטים

4. קביעת אמות המידה לסיווג מסמך כ"הנחיה מינהלית" היתה בגדר תחילתה של הדרך, אך לא סופה. לאחר הגשת כתב התשובה התקיים דיון בעתירה, ובסופו ניתנה הוראה למשיב לפנות למשנים לפרקליט המדינה, לפרקליטי המחוזות השונים (אזרחיים ופליליים), למנהלי המחלקות בפרקליטות המדינה ולראש מח"ש ולבקש מהם כי יעבירו למשיב רשימה של מסמכים שהם רואים בהם כהנחיות תקפות ומחייבות. פניה זו הניבה 326 תוצאות שדרשו מלאכת בדיקה, סיווג ומיון. לאחר קבלת תוצאה מוקדמת זו הציע המשיב בהודעתו המפורטת מיום 15.6.2021 כי יגובש מתווה פעולה במסגרתו ייבחנו סיכומי הישיבות של הנהלת החטיבות השונות בפרקליטות בניסיון לדלות מהם הנחיות מינהליות נוספות שניתנו במרוצת השנים. כמו כן, הוצע מתווה לדרך פעולה עתידית, לאיתור ולסיווג מסמכים הנחזים להיות הנחיות מינהליות חדשות ולפרסומם. המשיב טען כי בחינת כל הנדרש תארך כשנה.

5. בדיון שהתקיים ביום 12.7.2021 ניתן למשיב פרק זמן נוסף, ולו כדי שניתן יהיה לבחון את התוצאות השונות שהתקבלו לפנייתו לנושאים בתפקידים הניהוליים השונים בפרקליטות, תוך סיווג אותן תוצאות ובירור אם מדובר בהנחיות מינהליות ומה טיבן. המשיב הודיע על תוצאות בדיקה זו בסמוך לדיון שנקבע לחודש ינואר 2022. לבקשת העותרים, שנבעה ממינוי בא-כוחם דאז (עו"ד גלעד) לכהונה שיפוטית, בוטל הדיון והצדדים הגישו השלמות טיעון בכתב.

בהשלמות הטיעון התמקדו הצדדים במספר סוגיות שונות שנויות במחלוקת לכאורה. בבחינת הקדמת המאוחר אבהיר כי מחלוקות אלה נפתרו כמעט כולן לאחר הדיון שהתקיים היום, במסגרתו התבהרו סוגיות עובדתיות שונות מעורפלות גם לאחר עיון בטיעוני המשיב. המחלוקות עסקו בשלוש סוגיות עיקריות: האחת, נגעה לבקשת העותרים לקבל את רשימת ההנחיות המלאה של פרקליטות המדינה, כולל רשימה של הנחיות שמטעמים כאלה או אחרים לא ניתן לפרסם את תוכן, תוך בחינה של כל סיכומי הישיבות והמסמכים שהוחלפו בעבר שיתכן שהם מכילים הנחיות כלשהן. המשיב טען כי גיבוש של רשימה מלאה ידרוש הקצאת משאבים בהיקף אדיר, ודי בפעולות שביצע עד כה; וכי אין מקום לפרסם את רשימת ההנחיות שלא ניתן לפרסם את תוכן, מאחר שגם פרסום פרפרזה או נוסח מושחר של אותן הנחיות אינה עולה בקנה אחד עם הסייגים לחובת הפרסום. השנייה, עניינה בדרישת העותרים כי מכאן ואילך יפורסמו הנחיות מינהליות חדשות באתר משרד המשפטים ו"ללא עיכובים". המשיב טען כי יש להביא בחשבון גם עיכובים חיצוניים, אין מקום למתן

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כבוד השופט רם וינוגרד

10 יולי 2022

עת"מ 20-04-26946 התנועה לחופש המידע (ע"ר) ואח' נ' משרד המשפטים

הוראה שיפוטית בנוגע לקצב הפרסום, ואין להגביל את המשיב מקבלת החלטות עתידיות בנוגע לאתר המתאים לפרסום (בשלב זה מפורסמות כל ההנחיות באתר הפרקליטות המצוי בתוך אתר משרד המשפטים). השלישית, עוסקת בשאלה אם יש לחייב את המשיב בהוצאות המשפט של העותרים ובאיזה סכום.

6. לאחר עיון בהשלמות טיעון אלה התברר כי עניינים עובדתיים הנדרשים להכרעה נותרו לוטים בערפל: כאמור, עובר לדיון שהתקיים בחודש יולי 2021 הודיע המשיב כי נשלחו 326 מסמכים העשויים לשקף הנחיות מינהליות. בדיון שהתקיים ביולי 2021 הובהר כי רשימה זו אינה כוללת את סיכומי הישיבות של פרקליטי המחוז בתחומי האזרחי והפלילי. בחודש ינואר 2022 הודיע המשיב כי נבחנו סיכומי ישיבות פרקליטי המחוז בתחום הפלילי משנת 2017 ואילך ובתחום האזרחי משנת 2019 ואילך, ואותרו בהם הנחיות מינהליות שחלקן חופפות לכאלה שפורסמו כבר וחלקן פורסמו לאחר איתורן. בהשלמת טיעון שהגיש המשיב ביום 4.5.22 נטען כי פורסמו 142 הנחיות בתחומים השונים, אולם לא הובהר מה עלה בגורל יתר המסמכים שהועברו לעיון המשיב ולעיון הצוות שהקים לצורך זה.

בשל חוסר הבהירות העובדתי שנבע מההודעות השונות שהוגשו, נקבע דיון להיום. עובר לדיון הגיש המשיב תצהיר, שנערך ביום 7.7.2022. בתצהיר הובהר כי מתוך 188 התוצאות שהתקבלו בתחום הפלילי נמצא כי חלק משמעותי אינו עולה להגדרה של "הנחיה מינהלית", וכי לאחר בחינת כל התוצאות פורסמו באתר הפרקליטות 78 הנחיות של החטיבה הפלילית (הובהר כי הנתון שצוין בהודעה מיום 4.5.2022 היה שגוי, וכלל הנחיות שלא היו אלא הפניות להנחיות של גורמים דוגמת היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה וחוזרים של משרד הפנים). בתחום האזרחי התקבלו 138 תוצאות, שלגבי 122 מהן נקבע כי אינן עונות להגדרה של הנחיה מינהלית; 11 מתוכן פורסמו במסגרת עשר הנחיות (בשל כפילות); וחמש מתוכן עשויות לענות להגדרה של הנחיה מינהלית, אך עוסקות בעניינים טכניים גרידא, שאינן מצדיקות פרסום (דוגמת צורת החתימה על כתבי בי דין או הנחיה בנוגע לבקשה להארכת מועד וכדומה).

בדיון היום הבהירו ב"כ המשיב והממונה על העמדת המידע לציבור כי הרשימות המפורסמות היום באתר הפרקליטות כוללות את כל ההנחיות המינהליות שעלה בידי המשיב לאתר לאחר הבירור המקיף שנערך במסגרת העתירה. עוד הובהר כי לא

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כבוד השופט רם וינוגרד

10 יולי 2022

עת"מ 20-04-26946 התנועה לחופש המידע (ע"ר) ואח' נ' משרד המשפטים

קיימות כיום הנחיות שלא פורסמו בשל טענת סודיות, וממילא אין צורך לדון בסוגיה זו.

7. התוצאה המעשית של הודעתו העדכנית של המשיב היא שהדיון בעתירה מיצה את עצמו. נקבעו מאפיינים ואמות מידה לסיווג מסמך כ"הנחיה מינהלית", תהא כותרתו אשר תהא; נעשתה עבודה מקיפה בניסיון להתחקות אחר כל ההנחיות המינהליות שעל פיה פועלת הרשות ויש להן נגיעה או חשיבות לציבור, כדרישת סעיף 6 לחוק חופש המידע; ורשימה מלאה של כל ההנחיות לפיהן פועלת הרשות מצויה באתר, באופן שנגיש לכלל הציבור.

לא נותר אלא לדון בטענות שאינן אלא בבחינת עוללות של הדיון המהותי בעתירה: הטענה בנוגע להעברת רשימה של כל ההנחיות המבוטלות ומועד ביטולן, שעלתה בשלבים מאוחרים של הדיון בעתירה; הטענה הנוגעת למועד פרסומן של הנחיות חדשות בעתיד; וסוגיית הוצאות המשפט.

8. העברת רשימה של ההנחיות שבוטלו ומועד ביטולן: אין מקום להענקת סעד זה, הן מהטעם שהוא לא נדרש במפורש בפניות למשיב ובעתירה, הן מהטעם שהוא אינו עולה בקנה אחד עם הקביעה הבסיסית שבסעיף 6 לחוק חופש המידע, ולא נחזה ככזה שיש בו כדי לשרת את הציבור, הן מהטעם שניסיון להתחקות אחר כל ההנחיות שבוטלו מאז הקמת המדינה ועד היום יצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה בעליל.

להנמקות אלה יש להוסיף את ההנמקה שעניינה במה שנחזה להיות כתועלת שולית זניחה של מתן סעד מעין זה. מאחר שלראשי החטיבות ופרקליטי המחוזות נעשתה פנייה סדורה בדרישה כי יעבירו את כל המסמכים הנחזים בעיניהם כהנחיות מינהליות מחייבות, ניתן היה לצפות כי כך יעשו. הפניה שנעשתה לצורך איתור סיכומי ישיבות נעשתה כדי להתגבר על החשש שמא הפניה הכללית להעברת אותן הוראות הנחזות בעיני הממונים כהנחיות מינהליות תביא להשמטה אקראית של הנחיה כלשהי שנכללה בסיכום ישיבה במסגרת חטיבה זו או אחרת. אין מקום להרחבה של רשת החיפושים עד למועד לא ידוע בעבר רק מתוך תקווה שמא יעלה בידי הפרקליטות לאתר הנחיה שאיש מראשיה לא היה מודע לקיומה. גם מטעם זה אין מקום להיעתר לבקשה.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כבוד השופט רם וינוגרד

10 יולי 2022

עת"מ 20-04-26946 התנועה לחופש המידע (ע"ר) ואח' נ' משרד המשפטים

9. מועד הפרסום של הנחיות מינהליות עתידיות: העותרים דורשים כי בכל עת שהרשות תתחיל לפעול בהתאם להנחיה מינהלית חדשה, היא תפרסם הנחיה זו (סעיף 19(א) להשלמת הטיעון מטעם העותרים). המשיב טוען כי אין מקום להורות על פרסום סיכומי דיון מיידי בסמוך ליצירתם. אולם דומה כי אמירה זו עוסקת בנקודת זמן שונה מזו שהתייחסו אליה העותרים. הדרישה לפרסום ההנחיה המינהלית לאחר שהרשות מתחילה לפעול על פיה, עולה בקנה אחד עם טענת המשיב לפיה יש מקום לפרסום רק לאחר שהרשות תבחן את סיכום הדיון או את ההנחיה ותחליט שמדובר בהנחיה מינהלית מחייבת. מאחר ששני הצדדים גם יחד מסכימים כי הגדרת "הנחיה מינהלית" היא זו שנכללה במסמך המסכם את הדיון אצל היועץ המשפטי לממשלה, הרי שממילא אין צורך לפרסמה קודם שנקבע כי היא עונה על חמשת מאפיינים אלה. לאחר שנקבע כי היא עונה על מאפיינים אלה, והפרקליטות אף החלה לפעול על פיה, הרי שמצוות המחוקק היא כי על הרשות לפרסמה. מכאן המסקנה שמכאן ואילך על הרשות לפרסם את ההנחיות בסמוך למועד בו תחליט שהן הנחיות מינהליות מחייבות. הוראה זו אינה אלא חזרה על הוראתו של המחוקק ואינה מחדשת דבר. מאליו מובן כי אם קיים מכשול טכני המעכב במעט את הפרסום, תפורסם ההנחיה לאחר הסרתו.

10. הוצאות המשפט: העותרים סבורים שיש לפסוק לטובתם הוצאות לדוגמה הן בשל פרק הזמן שחלף ממועד פנייתם ועד לסיום ההליכים, הן בשל העיכוב הממושך במסירת המידע והפגיעה שגרם בזכות הציבור לממש את זכותו להליך הוגן. עוד נטען כי בשל חשיבות העתירה והעובדה שהיא הניבה פירות משמעותיים לטובת הציבור, יש מקום לפסוק הוצאות על הצד הגבוה.

המשיב, שאינו מתכחש לכך שנפל פגם באי-מתן המענה לבקשה, טוען שיש להתחשב בעבודה הרבה שהשקיע בקביעת אמות המידה לזיהוי הנחיה מינהלית ובאיתור ההנחיות הקיימות, ואין מקום לפסיקת הוצאות ובוודאי שלא לפסיקת הוצאות לדוגמה.

11. הדיון בסוגיית הוצאות המשפט מחייב התייחסות, ולו בקצרה, לטיבן של הזכויות שנדונו בעתירה. אומנם, בשל העובדה שהמשיב נתן אל לבו את הערות בית המשפט, הגדיר מחדש את המונח "הנחיות מינהליות" וביצע מלאכה מקיפה לאיתור ופרסום ההנחיות, לא היה צורך להכריע במחלוקות המשפטיות ששררו בין הצדדים בתחילת

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כבוד השופט רם וינוגרד

10 יולי 2022

עת"מ 20-04-26946 התנועה לחופש המידע (ע"ר) ואח' נ' משרד המשפטים

הדרך. אלא שהכרעה בסוגיית הוצאות המשפט מחייבת התייחסות, ולו בקצירת האומר, לסעד שהתבקש ולמשמעותו.

12. בקצרה ייאמר כי על כל רשות מוטלת החובה לפרסם את ההנחיות המינהליות שלאורן היא פועלת. חובה זו מעוגנת כיום בהוראת סעיף 6(א) לחוק חופש המידע, הקובע כי "רשות ציבורית תעמיד לעיון הציבור את ההנחיות המינהליות הכתובות שעל פיהן היא פועלת ושיש להן נגיעה או חשיבות לציבור". קביעת המחוקק היא בגדר עיגון והרחבה לכלל שנקבע בבג"צ 5537/91 **אפרתי נ' אוסטפלד**, פ"ד מו(3) 501, 513 (1992) (להלן: **הלכת אפרתי**), לפיו "תנאי מוקדם והכרחי לקביעתן ולהחלתן של הנחיות פנימיות הוא בהבאתן של אותן הנחיות לידיעת המעוניינים, בין בפרסומם לרבים ובין אחרת". לא למותר לציין כי גם באותה פרשה נשאלה הפרקליטות אם ההנחיות הובאו לידיעת הרבים וענתה בשלילה, ולפיכך תאר בית המשפט העליון את אותן הנחיות ככאלה ש"הן בבחינת תורת הנסתרה" (שם).

הקביעה העקרונית בהלכת **אפרתי**, לפיה פרסום ההנחיות מהווה אחד הביטויים לעקרון שלטון החוק, שבה ונשנתה גם בפסיקה המאוחרת לה (ראו, לדוגמה בלבד, עע"מ 9187/07 **לוזון נ' משרד הפנים**, מיום 24.7.08, בפסקה 60 לפסק-הדין, להלן: **הלכת לוזון**; עע"מ 6329/20 **זומר נ' הממונה על חופש המידע במשרד המשפטים**, מיום 6.7.22, בפסקה 16 לפסק-הדין, להלן: **הלכת זומר**). לקביעה זו ניתנו טעמים מספר, שיש בהם כדי להבהיר את החשיבות הנעוצה בפרסום הנחיות אלה. כך, נקבע כי כאשר עניינו של האזרח מושפע באופן ישיר מהנחיות יש טעם מיוחד בפרסומן על מנת שזה יוכל לכלכל את צעדיו בהתאם; הובהר כי פרסומן עשוי לייעל את פעולת המינהל הציבורי ולחסוך לרשות זמן ומשאבים בעת מתן מענה לשאלות הבהרה; וכי החובה לפרסום ההנחיות מקורה גם בחשיבות שקיפות המינהל הציבורי במשטר דמוקרטי (ראו, כאחד מני רבים, בג"צ 6022/17 **התנועה למשילות ודמוקרטיה נ' נשיאת בית המשפט העליון**, מיום 2.10.17, בפסקאות 10-11 לפסק-הדין). עוד הוזכר כי ההנחיות המינהליות משקפות את הניסיון המצטבר של הרשות בהפעלת סמכותה וגיבושן תורם להתנהלות יעילה ועניינית, אחידה ועקבית; והן מגבירות את השוויון והמודעות המשפטית (**הלכת לוזון**, בפסקה 38 לפסק-הדין; **הלכת זומר**, בפסקה 15 לפסק-הדין). להנמקות אלה ניתן גם להוסיף את ההנמקות הנוגעות לעצם הצורך בקביעת ההנחיות המינהליות, שעניינן בכך שגיבוש ההנחיה המינהלית כרוך בהליך של בירור יסודי והתייעצות, וקביעת ההנחיה ופרסומה מקלים על הפעלת ביקורת

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כבוד השופט רם וינוגרד

10 יולי 2022

עת"מ 20-04-26946 התנועה לחופש המידע (ע"ר) ואח' נ' משרד המשפטים

שיפוטית על פעולת הרשות (בר"מ 1126/18 זרגורי נ' רשות האוכלוסין וההגירה, מיום 30.9.21, בפסקה 66 לפסק-הדין ובאסמכתאות שזכרו שם).

13. לאור הנמקות אלה אין כל קושי בקביעה כי לעתירה נודעה חשיבות מרובה. הכלל הנוגע לפרסום הנחיות מינהליות חל ביתר שאת שעה שמדובר בפרסום הנחיות של גוף דוגמת הפרקליטות, שחלק ניכר מפעולתה נוגע לדיני נפשות ממש. כך, על דרך הדוגמה בלבד, יובהר כי עובר להגשת העתירה כללו ההנחיות המינהליות הפנימיות של הפרקליטות – שלא פורסמו – גם סוגיות הנוגעות למדיניות העמדה לדין בעבירות שונות, למדיניות בעניין הסדרים מותנים בעבירות ספציפיות ובהנחיות דומות הנוגעות לעניינים שעשויים להשליך באופן ישיר על אפשרותו של חשוד או נאשם לנהל את הגנתו. אדם הנחשד בפלילים ואינו מודע לכך שהפרקליטות גיבשה הנחיה פנימית לפיה אין להעמיד לדין אדם שמיוחסת לו עבירה מעין זו, אין באפשרותו להעלות טענות הנוגעות למדיניות זו אם יועמד לדין באותה עבירה. בדומה, אדם המודע לכך שקיימת הנחיה פנימית לפיה תימנע הפרקליטות מלערוך הסדר טיעון בסוג העבירות המיוחס לו, או תתנה הסדר מסוג זה בתנאים כאלה או אחרים, יוכל לכלכל צעדיו באופן מושכל יותר מזה שאינו מודע להנחיות פנימיות אלה. מדובר אך בדוגמאות ספורות בתוך מכלול ההנחיות שלא פורסמו על ידי הפרקליטות עד לעתירה. קודם לעתירה פורסמו במרשתת הנחיות פרקליט המדינה. הנחיות המשנים לפרקליט המדינה, והנחיות רבות אחרות שהחטיבות השונות בפרקליטות פעלו לאורך, פורסמו לראשונה רק בעקבות הדיון בעתירה זו.

14. כתוצאה מניהול העתירה נדרש המשיב לחשיבה מחודשת ולשידוד מערכות בכל הנוגע לבחינת הנהלים לפיהם מתנהלות החטיבות השונות בפרקליטות. העתירה הביאה לכך שגובשו אמות מידה ברורות, עד כמה שניתן, להגדרת "הנחיה מינהלית"; הוקם צוות שתפקידו לבחון מכאן ואילך את ההנחיות המופצות בפרקליטות ולקבוע אם מדובר בהנחיה מינהלית, שאז יש לפרסמן; פורסמו הנחיות רבות תוך השמטת כפילויות, באופן שהבהיר ומבהיר גם לחטיבות ולמחוזות השונים בפרקליטות מה דרך הפעולה שיש לנקוט בה, ובדרך שקידמה ומקדמת את האחדת הפעולה; ולראשונה עוצבה רשימה כוללת של הנחיות מינהליות, המפורסמת באופן מרוכז (וגם זאת רק לאחר דרישה נוספת של העותרים), באופן שמנגיש אותה לציבור בצורה ידידותית למשתמש. ניתן, אפוא, לומר שהעתירה תרמה באופן משמעותי למטרות ציבוריות רבות, הרבה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כבוד השופט רם וינוגרד

10 יולי 2022

עת"מ 20-04-26946 התנועה לחופש המידע (ע"ר) ואח' נ' משרד המשפטים

מעבר לעצם גילוי של המידע. על הקביעה בעניין הוצאות המשפט להביא בחשבון גם תועלות אלה שהופקו מניהול העתירה.

15. במסגרת העתירה נדרשו העותרים להשקיע עבודה משפטית מקיפה, להתמודד עם טיעונים רבים, להתייצב לארבעה דיונים ולהגיש תגובות שונות לטיעונים של המשיב, שחלקם נמצאו מעורפלים באופן שהצריך קביעת דיונים נוספים. כפי שהובהר לעיל, העתירה עוסקת בנושא בעל חשיבות ציבורית מהמדרגה הראשונה, ונשאה פירות שישרתו את הציבור בכללותו. במכלול זה, ואף שהפרקליטות התגייסה באופן מלא לפעולת מחקר ומיון רבת היקף שהצריכה זמן ומשאבים, וקבעה אמות מידה הן להגדרת הנחיה מינהלית הן להקמת מתווה עתידי לבחינת מסמכים העשויים להיחשב כהנחיות ולפרסומם, הרי שיש מקום לפסיקת הוצאות ראויות במסגרת ההליך. לפיכך אני קובע כי המשיב ישלם לעותרים הוצאות משפט בסכום כולל של 25,000 ₪.

המזכירות תשלח העתקים מפסק-הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, י"א בתמוז התשפ"ב, 10 ביולי 2022, בהעדר.

רם וינוגרד

רם וינוגרד, שופט

